

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼՎԱՐԻԱ

Տարեկան . . 12 Ժր.
Վեցամսեայ . . 6 "

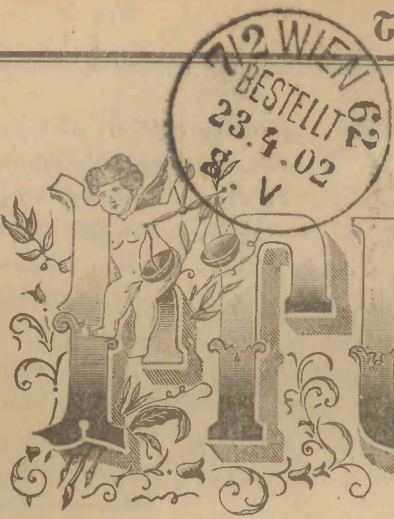
ԱՐՏԱՍԱՀԱՐԱՆ

Երկու քիւ մեկ ծառով
Տարեկան . . 14 Ժր.
Վեցամսեայ . . 7 "

ԱՍԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 Տօլար
Վեցամսեայ 1.50 "
Կ Ա Ն Խ Ի Կ

Ծանոցման տողը
20 ամսիկով

ԱՂԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Redaction du journal
„Iravouk“
VARNA (Bulgarie)
Редакция
на ВѢСТНИКЪ
„Иравункъ“
ВАРНА (България)
Գրութիւնք եւ
լեւ տրութիւնք

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆՑՈՒՂՄԱՐԶԲ

Ֆիրմիւնան սերպ վարդապետին
Սքիւպի թիւին առաջնորդ ան-
ուանելու խնդիրը կարծաւածէն
աւելի սուր հանգամանք մը կը
ստանայ օր ըստ օրէ :

Այսօր Պոլսոյ ռուս դեսպանը և
Պուլկարիոյ գործակատարը իրա-
րու հակառակ դիրքեր բռնած են
Օսմանեան մայրաքաղաքին մէջ :
Ահա Պոլսէն Ապրիլ 2 թուակիր
հասած հեռագիրը մը .

« Ռուս դեսպանատունը երէկ
ստիպողական կերպով կրկնեց իր
գիծումները Դրան , յունական Չա-
տիկէն առաջ հաստատելու համար
Տ. Ֆիրմիւնանը իբր Սքիւպի ե
պիսկոպոս : Պուլկարիոյ Պոլսոյ
ներկայացուցիչը միւս կողմէ բո-
ղոքեց այդ հաստատումին դէմ : »

Ռուսիոյ դեսպանին այս խնդ-
րոյ մէջ յամառօրէն պնդումները
ինչ քաղաքական հաշիւներու ար-
դիւնք որ ալ ըլլան , սա պարզ է
թէ ամբողջ պուլկար ազգը , իր
կառավարութիւնով ու եկեղեցա-
կաններով միատեղ , որոշած է ա.
մեն գնով հակառակիլ այդ ընտ.
րութեան , նոյնիսկ եթէ հարկը
պահանջէ Ռուսիոյ հետ գծաթիւը
աչք առնելով :

Արդէն Մակեդոնիոյ շատ մը
կեդրոններէն պուլկար ժողովուրդը
իր բողոքոյ ձայնը հասուցած է
Պոլիս . աւելի յստականշական է
կիրակի օր Սօֆիա գումարուած
մեծ միթինկին կողմէ Ամին . Էք-
զարքին ուղղուած հետեւեալ հե-
ռագիրը .

« Յանուն պուլկար ժողովուրդին ,
կուգանք մեր ջերմագին համակ-
րանքը յայտնել Ձերդ Ամենա-
պատուութեան այն գիծումներուն
առթիւ . զոր ըրիք Ֆիրմիւնանի
Սքիւպի եպիսկոպոսական տիպոք
բարձրանալուն դէմ :

« Համարձակօրէն շարժեցէք և
վստահ եղէք թէ մենք բոլորս նե .

ցուկ պիտի ըլլանք Ձեզ Պուլկա-
րական Ս. Եկեղեցւոյ իջաւորք-
ները պաշտպանելու համար : »

Ստորագրութիւնք

Տրակաւ Յանկով
Բ. Գարապէտով
Իվ. Է. Կեչով
Տօֆ. Բաշաւալով
Ռայջօ Բեքրով
Տ. Բեքրով, եւ ուրիշներ

Ահա Պուլկարիոյ քաղաքական
կուսակցութեանց բոլոր պետերը ,
միաձայն և միահամուռ , կը բողո-
քեն Չինովիէվի պահանջին դէմ .
հետեւաբար ամբողջ պուլկար ազ-
գը այսօր դէմ ընդ դէմ գը գըտ-
նուի Պոլսոյ Ռուսական դեսպա-
նատան կամ ռուս քաղաքականու-
թեան հետ : Խնդիրը ո՛ր պիտի
յանգի , չէ կարելի այս ժամուս
գիտնալ . բայց սա որոշ է թէ՛ ե-
թէ Բեքրովապուրկէն Պուլկարաց
նպաստաւոր տարրեր հրահանգ մը
չը տրուի Պոլսոյ ռուս դեսպանին՝
խառնաշփոթութիւնը շատ մեծ
պիտի ըլլայ թէ՛ Սքիւպի նահան-
գին մէջ և թէ հոն քաղաքականյա-
րաբերութիւնները հակառակ ուղ-
ղութիւն պիտի ստանան : Նոյնիսկ
ըսողներ կան թէ զէնքերու միջե-
րանոցները այսօրուրէն խնամոտ
այցելութիւններ ընդունիլ սկսած
են , հրացաններու փոշիները կը
մաքրուին ու սուրներու բլա-
ցած ծայրերը կը սրուին :

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԱԼԱՑ , 2/15 Ապրիլ

ԱՐՏԱՔՍՈՒԱԾ ՀԱՆԵՐ

Թերճանցի կիւրեղ թորոսեան
անուն 16-17 տարեկան երիտա-
սարդ մը Չմիւռնիայէ կիւրճի չո-
գենաւով , առանց անցագրի , կ'ու-
լացի նաւահանգիստը կը հասնի :
Շոգենաւին յոյն նաւապետը , հա-
կառուի երիտասարդին թախանձա-
նաց , զանի ուղղակի ոստիկանու-
թեան կը յանձնէ անցեալ շաբաթ
օր (30 Մարտ) . կառավարութիւնը
կորոշէ այս երիտասարդը կրկին

Չմիւռնիա դրկել անցագիր չունե-
նալուն պատճառաւ :

Բարեբաղդաբար այս խնդիրը
անմիջապէս տեղւոյս Հալիքը ի-
մացան . ասոնք համեմաշխութեամբ
ամէն ջանք ի գործ դրին երիտա-
սարդը ազատելու համար . նոյնիսկ
վաճառականները թէ՛ տեղացի և
թէ գաղթական իրենց մէջ պզտիկ
հանգանակութիւն մը ըրին և տեղ-
ւոյս քահանան ալ միատեղ առնե-
լով զացին կառավարութեան մի-
ջամտեցին և յաջողեցան երիտա-
սարդը փոխանակ թուրքիա ղըր-
կելու Պուլկարիոյ Սիլիստրէ քա-
ղաքը ղրկել տալ :

Շեղակը , այս մասին թէ՛ տե-
ղացի և գաղթական ազգայնոց
ջանքը գնահատելի է :

Տեղւոյս Սոմ. Ընդհ. Հիւպատոս
Ազարեան եֆէնտիի դիտողու-
թեանը վրայ , քաղաքիս Ռուսէն
կառավարութիւնը Արաբկերցի
Սարգիս անունով ազգային մը
Քէօսլիէնէն արքայից կամ քչեց .
Բայց ճշմարտութիւնը խոստո-
վանելու համար , այս խնդրոյն մէջ
յաջանքը կը ծանրանայ աւելի
Սարգիսին վրայ , որ ինքզինքը
կասկածելի ցոյց տուաւ ինչ ինչ
առիթներու մէջ . մանաւանդ թէ
ինք բնիկ ակնեցի ըլլալով եգիպ-
տական անցագիր մը ունէր , նա այս
թուղթին վստահեցող , անարգա-
կան վարմունքի մէջ գտնուեցաւ
հիւպատոսին ներկայութեանը :

Նոյնպէս Բլոէշթէն արտաքսուած
երիտասարդին խնդիրն ալ մտա-
գիր եւ պարզել իրաւաւնքի ըն-
թերցողաց , եթէ խմբագրութիւնը
հարկ կը տեսնէ . միայն առ այժմ
սա չափ ըսեմ , թէ մեր կարգ
մը ազգայինք , անձնական հակա-
ռակութեանց համար՝ ստեպ ազ-
գային խնդիրները մինչեւ կառա-
վարութեան ականջը հասցնելու
անխցուկութիւնը կուեննան . ահա
այս կարգէն էր Բլոէշթէն Հայու
մը արտաքսուելու դէպքը :

ՍՕՖԻԱ , 13 Ապրիլ
Նախարարաց խորհուրդը հրա-
հանգ տուաւ Պոլսոյ պուլկարա-
կան ներկայացուցիչ Մ. Կէշէֆին
որ Դրան ծանուցագիր մը ներ-
կայացնէ ազդարարելով , թէ Պուլ-
կար կառավարութիւնը եւս Գեր-
էկզարքին համընթաց կը բողոքէ
Ֆիրմիւնան վարդապետին Սքիւպի
եպիսկոպոս կարգուելուն դէմ , և
թուրք կառավարութեան ուշադ-
րութիւնը հրաւիրէ թէ այդ կար-
գագրութիւնը Մակեդոնիոյ մէջ
զրգուում առաջ պիտի բերէ , այն-
պէս որ Պուլկար կառավարութիւնը
իր վիճակի չը պիտի գտնուի հոն
անհանդի շտրժումները զուգիւր .
ի մէջ այլոց կըսուի թէ իշխանապե-
տութիւնը Դրան ծանուցած է որ
Մակեդոնիոյ և Էտրիւնէի նահանգ-
ներուն մէջ օսմանեան զօրքերուն
հաւաքումը ու զինուորական պատ-
րաստութիւնները Պուլկարիոյ սահ-
մանազլիւնին մօտ գտնուող գաւառ-
ներու ժողովուրդները կը զրգուեն
և կը հարկադրեն որ իշխանապե-
տութիւնն ալ նոյն կերպ պատ-
րաստութիւններ տեսնէ իր սահ-
մանազլիւններուն վրայ :

Կառավարութիւնը իսկապէս մի-
ջոցեք ձեռք առաւ զինեալ խուժ-
բերու Մակեդոնիա անցքը արգի-
լելու մտքով : Երկու վաշտ հետե-
ւակ զօրք զրկուեցաւ սահմանապահ
զօրաց ուժը աւելցնելու համար :
Նաեւ յեղափոխական մասնախմբի
երկու անգամներ , պահեստի զօ-
րաց տեղակալ սպայ թէօտօր
Սաէվ և Սօֆրօն Սիօեանօֆ
ձերբակալուեցան . կըսուի թէ ա-
սոնց ձերբակալութեան պատ-
ճառն է Քիւստէնտիլի մէջ յեղա-
փոխական խուժբեր պատրաստե-
լու հետամուտ ըլլալին : Նոյնպէս
կառավարութիւնը որոշեց զէնքե-
րու մասնաւորաց վաճառումը խիստ
հսկողութեան տակ առնել :

Կըսուի թէ կառավարութեան
ձեռք առած այս խիստ միջոցները
մասամբ Բեքրովապուրկի մէջ Մ.
Տանէվի տրուած խորհուրդներուն
հետեւանքն են , որովհետեւ ռուս
կառավարութիւնը կը պահանջէ որ
Պուլկարիոյ մէջ Մակեդոնացի յե-
ղափոխականներուն վրայ շատ խիստ
հսկողութիւն կատարուի :

Օտար շրջանակներու մէջ խօսուածին նախելով, Պոլսկարիոյ նախարարապետը՝ որչափ որ ալ Քեդերսպուրի մէջ բարեկամօրէն ընդունուեցաւ, չէ կրցած Մակեդոնիոյ խնդրոյ մասին ունէ յաջողութիւն ձեռք բերել:

Սերպիոյ Սոֆիայի ներկայացուցիչը՝ որ իր բոլոր ջանքեր ի գործ կը դնէր Սերպիոյ և Պոլսկարիոյ մէջ մերձեցում մը և նոյնիսկ եղբայրական դաշնակցութիւն մը յաջողցնելու, իր կառավարութեան նէն ետ կանչուեցաւ և անպաշտօն կը մնայ այսօր:

Կերեւայ թէ Պէլկրատի մէջ այդ մասին իրեն համակարծիք չէին, մանաւանդ Ֆրանկիանի գործին մէջ, որ մեծ պարտութիւն ունէր բերաւ երկու գրացի երկիրներու միջեւ: Սերպիոյ ներկայացուցիչը մոլի համալուրդօք մը բլլալով հանդիման չը կրցաւ իր կառավարութեան փափաքին համեմատ վարուիլ: Կրտսի թէ Սոֆիայի և Պէլկրատի միջեւ յարաբերութեանց վերջական խզումի մը նախընթացին մէջ կը գտնուինք:

ԹԱՂ ԽՈՐՀՐԳՈՅ ՀԱՇՈՒՆԿՇԻՈՒԸ

Առթիւ ունեցայ անցեալ շաբթուա իրաւունքի մէջ կարգաւոր տեղոյս Պատ. Թաղական Խորհրդոյ 27 ամսեայ հաշուետեւութիւնը: Ազգային եւ մանաւանդ տեղային գործերու հետաքրքրութեան մղումով այս առթիւ կուգամ մէկ երկու գիտողութիւններ ընել: Վստահ եմ թէ Իրաւունքի խմբագրութիւնը պիտի հիւրընկալէ իմ այս քանի մը տողս, քանի որ ինք տեղական ուրիշ թիրթիրու նման Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն ունէ անկաշուութիւն չունին՝ գէթ այսպէս կը հաւատամ:

Ինչպէս տեսնուեցաւ հաշուետեւութեան Խաղ. Խորհրդոյ 27 ամսոյ միջոցին 22054 ֆրանք մուտք ունեցած է, Ռուսմանիոյ մէջ կատարուած հանգանակութեան գումարն ալ միատեղ հաշուելով, ժողովուրդին տուրքերովը

ու նուէրներովը դոյաքած այս ոչ նուազ պատկանելի գումարին համար մեր շնորհակալութիւնը կրկին ժողովուրդին յայտնելը պարտինք: Իսկ թաղ. Խորհրդոյն ալ շնորհակալ ըլլալու համար, այդ հասոյթին լաւ եղանակաւ ծախսուած ու մատակարարուած ըլլալուն նախ պէտք է համոզուինք: Ուստի մեզ աւելի հետաքրքրողը այդ հաշուետեւութեան սիւնակը ըլլալու է: Բայց այս սիւնակին մէջ տեսնուած գումարներու մանրամասնութիւնները պարզապէս պէտքը առանց մնալու, մէկ ակնադիմով, հոն տարօրինակութիւն մը աչքի կը դարնէ: Այն է՝

Ամբողջ 27 ամիսներու մէջ ազգային վարժարաններու համար միայն 9554 ֆրանք կը ծախսուի: Իսկ անդին քարտուղարի, լուսարարի եւ ժամակոչի 4420 ֆր. մասնաթուղի կը վճարուի: Ժամակոչի մը համար տրուած թուղիին բան չըսուի: Երբեք տեսնուած թէ՛ այդ միայնակ սպասարարին պէտքը կայ՝ վարժարանին եւ եկեղեցւոյն համար միանգամայն՝ եւ թէ իրեն վճարուածը այդ 4420 ֆրանքին միայն մէկ քարոզքն է: Իսկ միւս 3300 ի մօտ գումարը ինչ պէտք լեցնելու համար տրուած է քարտուղար եւ լուսարար անուանուող երկու անձներու, որոնք շաբթուան մը մէջ միայն քանի մը ժամ հազիւ զբաղուած ունին:

Եթէ թաղական աղաներէն ոմանց նպատակը մարդ կշտացնել կամ մարդ պահել չէ, ի՞նչու համար այս անհարկի ծախքը կ'ընեն, մինչդեռ միւս կողմէ այնչափ ժառանգ գտնուի վարժարանին եւ ալ աւելի ժառանգ եկեղեցւոյ պայծառութեան համար, առանց երաժշտապետի թողովը եկեղեցին ու վարժարանը:

Եթէ թաղական Խորհրդոյը եկեղեցւոյ ու վարժարանի օգուտը միայն նկատողութեան առնէր, կրնար այդ 3300 ֆրանքի մօտ գումարին մէկ մասը խնայել եւ միւս մասովը միայն երաժշտապետ մը վարձել: Եթէ եկեղեցւոյ մէջ կերպէր, լուսարարութեան հոգ կը տանէր, թէ աշակերտաց օրը ժամ մը եկեղեցական եւ ազգային երաժշտութիւն կուսուցանէր եւ թէ քարտուղարի պաշտօնը կը վարէր: Եւ նոյնիսկ, կարծեմ այս ամենէ զատ աւելորդ մամանակ կուենար թերեւս վարժարանին ուրիշ կերպով ազգականը ըլլալու, այսինքն օրը մէկ երկու ժամ ուրիշ առարկաներ դասախօսելու:

Մեր այս գիտողութեան եղանակը խիստ կը թուի կարելի թաղականներէ ոմանց բայց իրողութիւնը մէջտեղն է: Պաղ արիւնով Ֆրանք ալ եթէ մտածեն իրաւունք պիտի տան: Եւ եթէ ազգին օգտակար ըլլալու նըպատակաւ միայն տանձնած են այդ պաշտօնը, յառաջիկային իրենց սխալները պիտի ուղղեն: Եւստի հասարակութիւնն ալ իր շնորհակալութիւնը պիտի յայտնէ ու աւելի առատ նուէրներ տալու յոգաւորութիւնը պիտի ունենայ: Իսկ երբ ժողովուրդը կը տեսնէ յոռի մատակարարութիւն, քիսահաճ կարգադրութիւններ ու անձնական եւ անարարական հայրենիք քաղաքին գործերու մէջ, բնական է որ տուած տուրքին ու նուէրին համար իսկ կը մեղքնայ, եկեղեցի չի յաճախու, երբ հոն կանոնաւոր երաժշտութիւն չի կայ, զաւակը ազգային վարժարան չի դրկիր երբ հոն մատնիչ վարժապետներ կը պահուին: Այս բոլորի համար ժողովուրդի մէկ կարեւորագոյն մասը եթէ իր գիտողութիւնը բարձրաձայն չընէր, պէտք չէ կարծել թէ նա չը տեսներ կամ չը զգար: Դեռ Խորհրդ կէտի մը: Աղջկանց վարժարանին տակ գտնուող ազգային խանութիւնը քիսահաճոյքի համար հին վարձակալը՝ Եր Լու վճարող մըն էր բռնի ինչու հանուէր եւ ազգը տարեկան 400 ֆրանքի չափ հասոյթէ մը զրկուէր: Իսկ քանի մը ամիսներէ ի վեր է որ այդ ազգային խանութը արձարան-ընթացարան մը եղած է, ո՞վ ապահոված է անոր վարձքը: Արդեօք ստոյգ է որ այդ խանութը առանց վարձքի տրուած ըլլայ, ինչպէս որ Տիգրիսի Նոր-Գարին մէջ վառարանէ գրուած այդպէս թղթակցութիւն մը երեւցաւ:

Հեւստիֆի

ՏԻՈՒՐ ԲԱՐՔԵՐ

Հօնտոնէ մեր բարեկամներէ մին ցաւօք կը գրէ մեզ. «Անգլիա ապաստանած կարգ մը հայեր Հայաստանի թշուառներու առնուել կը շահագործեն: Ասոնք Անգլիացւոց մեծ վաճառատները ծածկաբար կը մտնեն, Արեւելեան ճաշակով պատրաստուած ձեռագործներու ծրար մը թեւերուն տակ, յայտարարելով թէ հայ աղջիկներու այդ ձեռագործները ծախելով, Հայաստանի

թշուառներուն օգնութիւն պիտի հասցընեն: Անոնցմէ մէկ քանիքն այս իմաստով անպիտեան տպագրել տուած թուղթերը ձեռք անցուցած եմ:

Այս թշուառականները հայուն թըլուառութիւնը կը շահագործեն, Անգլիացւոց գթասրտութենէն օգտուելով: Այս վերջինները բարեմտաբար ամենապատիկ գնովը կը գնեն, համոզուելով թէ իրենց վճարած գումարն եթէ ոչ ամբողջ գոնէ մեծագոյն մասը Հայաստանի որբերուն եւ այրիներուն գառն վիճակը ամօքելու պիտի ծառայէ: Ինչպիսիք չեն գիտեր թէ այդ գրամները իրենց ներկայացող խաբարներուն քսակը պարարտացնելու եւ անոնց թուրքիոյ կամ Պոլսկարիոյ մէջ ունեցած գործակատարներուն միայն բաղդը շինելու սահմանուած են:

«Իմացած եմ թէ ի Պոլսի եւ թէ նոյնիսկ ի Վառնա կարգ մը անհատներ տուներու մէջ պարզապէս ձեռագործի գործարաններ հաստատած են, ուր 3-4 զահեկանով կ'ընեն ու աղջիկներ կը բանեցնեն, շատ ալաւակ թրքական տառերու եւ նագրներու ձեւերով ձեռագործներ պատրաստել կուտան: Ահա այդ գործերն են որ հոս կը զրկուին եւ «շահը Հայաստանի թշուառներուն յատկացնելու» պատըրուակով հուսադատիկ, քառապատիկ քներով կը ծախուին: Որոշ գիտեմ թէ այդ ձեռագործները հոս ծախուելը ուղղակի իրենց փորին համար կաշիաթին բայց չեմ գիտեր թէ զանոնք պատրաստել տուող իրենց ընկերները, հոգ եւ Պոլսի, ունէ բաժին կը հանեն հայ որբին ու թշուառին: (*)

Բարիդէ մեզ կը գրեն հետեւեալ հրատարակելու խնդրանք.

«Մեր մէջ հրապարակային լրբութիւնն ալ իր չափը ու սահմանը կ'որսւնցուցեր է: Այս ախոր իրողութիւնը

(*) Մենք ալ հոս բաւական որոշ կերպով գիտենք, թէ Վառնայի մէջ ձեռագործ պատրաստել տուողներէ եւ ոչ մին հինգ սանդիւ բաժին չէ հանած ցաւօք ոչ որբի եւ ոչ աղքատի: Կեանքս ամենք ալ Հայաստանի թշուառներու անուան շահագործողներ պէտք է համարել, եթէ նամակագրին ըսածին նման թշուառներու անունով ծախել կուտանիրենց հաշուին: Ծ. Խ.

Ա. ՇԻՏԱՆԵԱՆ (9)

ԹԻԱՊԱՐՏԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՄԻՐՈ ԱՌՊԱՐ

— Ա՛խ, ոտացդ մեռնիմ, Ռէս աղա՛, ծառադ Գաւաշու կողմերից է, պատասխանեց ծերունին մորմոքսի ձայնով մը: — Ի՞նչ բանի համար այս կողմերը եկաք: — Տարտիս ճար մը անելու: — Ի՞նչ է քու տէրտը: — Ես ի՞նչ ասեմ որ դուք ի՞նչ հասկնաք... — Ու չկրնալով շարունակել, սկսաւ հեծկտալ ու արցունքները խորշումած այտերէն վար թափել:

— Պատմեցէ՛ք, կրկնեց Ռէս Մէլիք: — Ձխո էս գիտենք ինչպէս եմ, Ռէս աղա՛, որ ամենուէն էլ յայտնեմ իմ ցաւերս, հառաչեց ծերունին: Ես ունէի մէկ հատիկ աղջիկ մը... էս չորս տարի է որ պէկուսանք (անյայտ) եղաւ: Չմնաց սար, ձոր, քաղաք, գեղ որ չեմ գտներ, ախր չմնաց մարդ մը որին չեմ նարցունցեր... պատասխան մը չառի: Կառավարութեան գիտնորէն վոնտուեցայ... էնտեղ թուք ու մուր արին իմ երեսս, երբ ասի թէ աղջիկս քուտար տարեր են: Էրկու ամիս բաւարարութիւն քաշեցի վալի փաշային հրամանով, որ չասեմ թէ քուտարու ձեռքն ինչպէս է աղջիկս: Ա՛խ, աչքերս կուրծան... Կրնայի՞ համբերել, կրնայի՞ ասել թէ աղջիկս ուղած է տաճիկ ըլլալ, էս պատճառով փախեր է... Ձէ՛, չէի կրնար... — Կուղէին որ ըսէիր թէ աղջիկդ իր կամքովը քուտարած է: — Հապա՛... —

— Ի՞նչ էր աղջկանդ անունը, ընդհատեց Ռէս Մէլիք հետաքրքրութեամբ մը լեցուած: — Աստղիկ էր, Ռէս աղա՛: — Դեռի տարու կար: — Ան աստի տասներկու տարեկան էր: — Ռէս Մէլիք ծէր Օհանին երեսը նախեալ խորի յուզմունքով մը: Համոզուեցաւ թէ վանականին բերած աղջիկն էր: — Եթէ աղջիկդ տեսնելու ըլլաք, պիտի ճանչէ՛ք, նկատել տուաւ ծէր Օհան որ մինչեւ այն ատեն լուռ կը կենար: — Ի՞նչ գիտնամ, ծէր Հայր, պատասխանեց ողորմելի ծերունին... կարելի է շատ փոխուել է: — Ի՞նչ որ է՝ մէկ երկու օր հոստեղ մնացէ՛ք... հարկաւ միջոց մը կը գտնենք, յարեց Ռէս Մէլիք խաղաղապարհ վերապահութեամբ մը: — Ա՛խ, Աստուած ձեր արեւը պահէ՛ք... միմիջեց ծերունին: Այդ միջոցին դուռը բացուեցաւ: Եկողը վանականն էր:

— Կացէ՛ք մշակներու կողմը հանգըստանալու, ըսաւ Ռէս Մէլիք ծերունին: — Մերունին դուրս ելաւ: — Ինծի նայէ՛, զաւակս, ըսաւ Ռէս Մէլիք վանականին: Այս դժբաղդ աղջկան հայրը հոս է: — Աղջկան հայրը հոս է... — Այո՛: — Ո՛ր է: — Այն թշուառ ծերունին էր զոր տեսար մեր քով: — Ըսի՞ք իրեն թէ՛ իր աղջիկը ձեր տունն է: — Ո՛չ. քու գալստեանդ պիտի սպասէինք: — Լաւ ուրեմն, ի՞նչ կուզէք որ ընենք: — Յանձնենք իրեն ու գիշերանց ձախու գնենք: — Ստանկով չէ՞ որ վտանգի պիտի ենթարկենք թէ՛ թշուառ ծերունին եւ թէ՛ աղջիկը: — Ի՞նչ կայ վտանգի ենթարկուելու... ո՞վ պիտի համարձակի այդ

ամեն ոք պիտի հաստատէ, եթէ Պօս-
թոն հրատարակուող Հայրենիքի 140րդ
թիւը աչքէ անցնելով, «Արեւմտահայ-
ներ» խորագրին տակ գրուած յոբան-
ջեան զուգահեռ-գործող կարգայ, տն-
չույտ պէտք է նայն մօտէն տեղեկու-
թիւն ունեցած ըլլալ Իսկէնտէր-Գալ-
բազմեան խնդրոյ մասին:

Հոն Ա. Վառմանն է որ յաղթա-
հարուած գազանի մը փրփուրները կը
թափէ բերանէն Տիար Յ. Իսկէնտէրի
դէմ, այսինքն իր դիրքովը, զգա-
ցունեցնողը ու հայրենասիրական գոր-
ծունէութիւններովը Հայոց ու օտար-
ազգիներու յարգանքին արժանացող
անձնաւորութեան մը դէմ, որուն հետ
պէտք է ըսել թէ ես բնաւ կապ չու-
նիմ եւ ոչ ալ մօտէն բարեկամու-
թիւն. այլ հանրային բարոյականը
խաթարելու բնոյթ ունեցող Վառմ-
եանի այդ քանի մը տողերն են որ
վերջապէս զայրոյթս գրգռեցին հրա-
պարակաւ երկու խօսք ընելու:

Խնդիրը արդէն ծանօթ ըլլալու է
Իրաւունքի ընթերցողաց:

Տ. Իսկէնտէրի միայն յանցանքը ե-
ղած է իրեն դէմ ուղղուած զրպարտու-
թեան մը առթիւ. պատուոյ ատեան պա-
հանջելը: Նոյնիսկ իր ամբաստանողնե-
րէն ընտրուած այդ ատեանը Տ. Իս-
կէնտէրը «Պէտք եղածին չափ արդա-
րացած» նշակեց: Բայց զինքը սով-
բաստանող Գալիպոլիական շարունա-
կեց հրապարակային գումարումներու
մէջ իսկ կրկնել միեւնոյն ամբաստա-
նութիւնները: Տ. Յ. Իսկէնտէրի վա-
ճառականական բարձր դիրքը պարտա-
ւորեց զինք իր անուանարկիչը դատի
հրաւիրել, որպէս զի օտար հրապա-
րակներու վրայ իր վարկը ապտոտել
փորձողներուն բարձրաձայն ու ակա-
նջ աղանջ փափուռները վերջ գտնեն:
Երկու կողմէ կարգուած փաստաբան-
ները դատարանի առջեւ խօսեցան ու
վիճեցան. եւ դատարանը դատապարտեց
Պ. Գալիպոլիականը իբրեւ անուանար-
կիչ, 50 ֆրանք տուգանքի եւ 100ֆր.
վզենակի:

Ահա այս վճիռն է որ Տ. Իսկէն-
տէրի նպատակաւոր թշնամիները ինչ-
պէս Վառմանն, օրհասական արջու
նման կատրիցուցած է: Սա սուտեր
եւ խնդրաթիւրումներ կը մտցնէ Իսկէն-
տէրի փաստաբանին պաշտպանողական
խօսքերուն մէջ: Մինչդեռ Տ. Իսկէն-
տէր բնաւ չէ հրահանգած իր փաստա-
բանը որ հայ խեղափոխականը ներ-
կայացնէ իբրեւ «սքիկայ» մը «ան-
բարոյական մը» «ինկամ մը» առնք

մարդուն մօտենալու կարիւրի
բան է:

Վանականը բոլոր գաղտնիքը, մա-
նաւանդ Միլիթ-Պէլի ոճիւրը՝ չէր
յայտնած ո՛չ Ռէս Մէլիքին եւ ո՛չ Տէր
Օհանյան. հետեւաբար տաժանելի դրու-
թեան մը մէջ մնաց: Ինչ ընէր, եթէ
Լաւիզար հօրը հետ իր հայրենիքը վե-
րադառնար, անպատճառ քննութեան
պիտի ներթափուէր եւ ձեռքադրուե-
լով պիտի դատապարտուէր: Ան ատեն
Ինչ պիտի ըլլար ձերբակալութիւնը:
Իսկ եթէ յանձնել չուզէր, ինչպէ՞ս
պիտի կրնար իր մտադրութիւնը բա-
ցատրել առանց կասկած մը՝ ներշնչե-
լու:

Վայրկեան մը զոդողնուն ձեռքը
քրտնաթոր ու պայծառ ճակտին տա-
րաւ, ուր սու ու միմիկ ամպ մը իջած
էր, նայեցաւ Ռէս Մէլիքին ու Տէր
Օհանյան վրայ եւ ըսաւ.

— Մտիկ ըրէ՛ք. մինչեւ ցարդ ձեզի
չէի յայտնած թէ Լաւիզար ա՛յն քուրտ
պէկին տունը կը գտնուէր, ուր տար-
ուած էր թշուառ Միւնաս Տաթոյի աղ-

Վառմաննի յերեւած բռնութիւնն): որ-
պէս զի ինք այդ սուտ հիման վրայ
հաստատուելով, իրաբերան հայտնէ Տ.
Իսկէնտէրի նման յարգելի անձնաւոր-
ութեան մը դէմ, եւ ասով ալ չի
գոհանայ ու ելնէ հետեւեալ բացաբան-
չութիւնը ողնայ «Ժողովուրդը աւելի
քան երբեք զգուշանալու է հաւատ
ընծայելէ Բարիք, Լօնսօն կամ Ման-
չէսթր նստող ջոշ-աղաներու խոշոր
խոշոր անուններէն»:

Ահա Վառմաննի թագուն բուն նպա-
տակը այս խօսքին մէջ կը կայանայ,
որով ըսել կուզէ թէ վատահերթ ջոշ-ա-
ղանիւրուն զօնքօղը մեր վրայ մի հրա-
ւիրէք, որպէս զի մենք ուզածնուս
պէս առնենք ծախսէնք:

Իրեն մէկ հարցում մը: Տ. Իս-
կէնտէրը տասնեակ տարիներէ ի վեր
իր ձեռքը հասած գրամներուն հաշիւը
ներկայացուց պատուոյ ատեանին ու
«պէտք եղածին չափ արդարացաւ».
Իսկ նազարէկի, Վարդօի եւ Վառմ-
եանի նման ո՛ր պոռոտախօս յեղափո-
խականները մինչեւ ցարդ իրենց հա-
շիւները տուած ու արդար գտնուած
են:

Արդ, ժողովուրդը թող դատէ. ո-
րո՞ւն պէտք է «հաւատ ընծայել»
Վառմաննի ու Վարդօի պէս յեղափո-
խական պոռոտախօսներուն, թէ իր
դիրքովը զգացումներովը եւ անցեալ
ու ներկայ գործունէութեամբը հա-
մակերելի ու վստահելի Տ. Պ. Իսկէնտէրի
նման անձնաւորութեանց:» (*)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վառմանի թաղ. խորհուրդը Տ.
Սարգիս Հայր Ղարիպեանի պաշ-
տօնավարութենէն գոհ մնացած ըլ-
լալով, պաշտօնադրով մը Պատ.
րիարքարան զիմած ու խնդրած է
որ սա վեհ. կաթողիկոսին միջա-
մտութիւն ընէ յիշեալ քահանային
լանջախաչ մը շնորհելու համար:

(*) Տ. Իսկէնտէր Պ. Արքիարի խնդ-
րին առթիւ պատուոյ ատեան առաջար-
կելու ոճիւրը գործած ըլլալով, իրեն
դէմ «էլի սեւացրէք Իսկէնտէրին» ա-
նողով վճիռը արձակուած էր. իսկ Գալ-
փազմեան եւ Վառմանն միայն այդ
վճիռը գործադրողներ ըլլալ փորձեցին,
բայց անյաջող Ծ. Խ.

Չիկը, եւ թէ անոր շնորհիւ յաջողած
էի սպաննել այդ անպատիւ մարդը:
Կը ներքէ ասո ամսին: Հիմակ որ
գիպուածը տարբեր կերպով մեր դէմն
եղաւ. ա՛լ վերապահելու պէտքն չեմ
զգար: Այս է ինքիւրը: Խորհի՛նք ու
ըստ այնմ կարգադրենք:

— Քանի որ այդպէս է, յայտնենք
հօրը բոլոր գաղտնիքը, վրայ բերաւ
Ռէս Մէլիքը: Եւ փոխանակ իր կող-
մին երթալու, թո՛ղ այստեղ մնայ եւ
աղջկան հետ ապրի:

— Այդ ալ չըլլար: Ծերունիին ներ-
կայութիւնը վտանգաւոր է: Պէտք է
ասկից ուրիշ անձանթ երկիր մը եր-
թոյ:

— Ամենէ՛ն նպաստաւոր միջոցը ատ
է, նկատել տուաւ Տէր Օհան. որով
հետեւ ասկից օտար երկիր մը երթա-
լով բոլորովին ազատ կըլլան ամեն
վտանգներէ:

Ուստի, առանց սպասելու, ներս
կանչել տուին ա՛յն տարաբաղդ ձե-
րունին, որ՝ հիպոկրիտ քով նստած
անոնց պատմութիւնը մտիկ կընէր:

Ըստ մեզ, թաղ. խորհուրդը
չատ աճապարած է. թէեւ այդ
քահանան իր ինչ ինչ յատկու-
թիւններով օրինակելի եկեղեցու-
կան մը ըլլալ կը խոստանայ,
բայց ինք դեռ երիտասարդ նո-
րեմայ մը ըլլալով, իր առջեւ
չատ ապարէզ ունի խաչի եւ մա-
նիշակագոյն փիլոնի ալարժանանա-
լու: Ուստի մեր կարծիքով, պէտք
էր սպասել որ նա իր բարձր պաշ-
տօնին բազմադիմի պահանջներուն
անելի ընտելանար, այդ նուիրա-
կան ուղղիւն մէջ իր քայլերը ա-
ւելի որոշ եւ աւելի հաստատա առ-
նէր, այն ատեն խաչը ինքնին
պիտի գար զինքը գտնել, առանց
զանի չփոքնելու կասկած տալու:

Տէր Սարգիս հօր Ռուսմանիայէ
2000 ֆրանքէ աւելի հանգանակու-
թիւն մը յաջողցնելուն եթէ փո-
խաբիւթութիւն մը ընել կուզուէր,
այդ եղած է արդէն ներկայ թա-
ղականց կողմէ. որոնք դեռ 2-3
տարի առաջ զինք քհր. ձեռնադրել
տալու բարիքը ըրին. կը կրկնենք
թէ իր ինչ ինչ յատկութիւննե-
րուն մենք ալ համակիր ենք.
բայց այդ համակրութիւնը, նոյն
իսկ իրեն օգտին համար, աստիճան
առ աստիճան պէտք է արտայայ-
տել:

— Տեղւոյս թաղ. խորհուրդը
Ձառկական տօներու առթիւ
առժամանակեայ երաժշտապիտ մը
վարձած է 150 ֆրանքով. այն-
պէս որ Ձատիկը անցնելէ վերջ
պաշտօնէ պիտի դադրի: Իբրեւ
թէ եկեղեցւոյ երգեցողութիւնը
միայն Ձառկական տօներուն մէջ
մեզ պէտք եղած ըլլար. մանաւանդ
այս պէտքն ալ լի ու լի չը պիտի
կրնայ գոհացնել այդ դպրապետը,
քանի որ աշակերտները կանխաւ
պատրաստուած չեն:

Քիչ ի՞նչ անպատեհ, բայց թող
նորուի մեզ ըսել թէ թաղ. խոր-
հուրդոյ այս կարգադրութիւնը կը
նմանի Պօստոյ հրեայ սեղանաւոր-
ներուն երկաթուղոյ արժեթուղ-
թեւու լոնտոնեան ծախելու ձե-

նախ անունը հարցունելով, հաս-
կեցան որ Միւրո ախպար կը կոչուէր
եւ իր մէկ հասակ աղջիկէն զատ բան
մը չունէր:

— Միւրո ախպար, Աստուած ձեր
ձայնը լսած ըլլալով, մէկ հատիկ
աղջիկդ պահած է, ըսաւ Ռէս Մէ-
լիք:

— Ոտքերդ պազնեմ, Ռէս աղա՛,
իրաւ է. . . . բացառանչեց Միւրո ախ-
պար ինքիւրմէն ելած ձայնով մը:

— Կը հաւատա՞ք որ Աստուծոյ պա-
հած գառնուկը զայլը չուտեր:

— Ա՛յն, մեռնիմ իր արդար դա-
տաստանին, ի՛նչպէս չեմ հաւատար:

— Լաւ ուրեմն, մի՛ մոռնէր աղ-
ջկանդ վրայ: Ան ի՞մ աղջիկս է. ըսել
կուզեմ թէ իմ ձեռքիս մէջն է:

— Աստուած իմ. . . . Աստուած իմ. . .
ո՛ւր է. . . . ո՛ւր կը գտնուի, Ռէս ա-
ղա՛, անգամ մը տարէ՛ք զիս անոր
քով. . . . ցոյց տուէ՛ք ինձի անոր ե-
րեսը: Ա՛յն, չէ՞ որ կասէք ձեր ձեռ-
քին մէջն է, չէ՞ որ դուք գիտէք
անոր ո՛ւր ըլլալը. . . .

ւին. անոնք ալ վիճակահանութեան
օրը երբ մօտենայ, մէյմէկ տղայ կը
բռնեն 2—3 օր խանութին առջեւ
«ազաւ ֆու գարա սապահ զէնկին»
պոռալու:

— Կիսարիոյ առաջնորդ Տ. Տր-
դատ եպիսկ. որոշած է Պոլիս գալ
այլեւս իր պաշտօնատեղին չի վե-
րադառնալու նպատակաւ: Իր այս
որոշման պատճառը չէ բացատրած.
միայն գրած է, թէ իրեն համար
այլեւս անկարելի է Կեսարիա մը-
նալ, կը ցաւինք որ Կեսարացիք
հազուադիւրս առաջնորդէ մը կը
զրկուին:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

ԹԻԻՐԵԻԱ

Բուս սէֆարէթի ապրիլ 2տէ
թէրբար Պապը Ալիյէ միւրաճա-
ւթիւ Ձատիկունէ եկվել Ֆիրմի-
եանը Սքիպէ մէթօքօլիտ թագ-
տիս օլընմասընըն թաստիգինի
թաաճիլ իթտիրտի, Տիկէր թա-
րափտան Պուկարիա մասահաթ-
կիւլարը թէէսիւրինի թալէպ իթ-
տի:

— Սէլանիքտէն Նայե Ֆրայե
Բրեւէ պիտիւրիտիկինէ պիսաէն,
Չրսթիւրա քէօյիւնտէ գօմիթէլէր-
տէն 18 քիշի սազանմըլ օլտը.
ղընտան, թիւրք ժանտարմալարը
մէզքիւր քէօյիւն խանէլէրինի ճէպ-
րէն թահարրի իթմէք իսթէմիշ-
լէր: Գաշազար 5 սաաթ մըլթէ-
մատիէն զապթիլէլէրէ գարըլ գօյ-
մուշար իսէտէ, քէստիլէրիտէն
սէքիլ քիշի էօլմիւլ վէ տիկէրլէրի
կիճէրին գարանլըղընտան իսթի-
ֆատէ իտէրէք գաշմըշար, էօլէն-
լէրին սիւսալարը պուկար տա-
կասը վէ արմասը իլէ տամկալը
ըմըլ:

— Պուկար էքզարքը՝ թիւրք
ատիլիէ վէ մէզահարպ (կրօնական)
նաղըրընա պիր եէնի պէյաննամէ

— Հանգիստ եղէք, քիշ յետոյ աղ-
ջկանդ քովը պիտի ըլլաս:

Միւրո ախպար ուրախութենէն սկը-
սաւ արտասուել եւ հեծկտալ:

— Արտասուելու ժամանակը չէ,
Միւրո ախպար, ընդհատեց Ռէս Մէ-
լիք. հիմակ պէ՛տք է գիտնաք որ աղ-
ջկանդ կեանքը վտանգաւոր դրութեան
մէջ է: Դուք այս գիշերը ճամբայ
պիտի ելնէք անոր հետ ո՛չ թէ ձեզի
ծանօթ կողմեր երթալու, այլ ուղ-
ղակի օտար երկիր մը պիտի անցնիք:
— Ձեր կամքը գիտէ. . . . մըմնչեց
թշուառ ձերունին:

Այն ատեն Ռէս Մէլիք իր հետն առ-
նելով Տէր Օհանը, Վանականն ու
ձերունին, իր տունը առաջնորդեց:

Տունին մէջ տասը տարու աղջիկ
մը կար, որ անմիջապէս քովի սեն-
եակը փախաւ:

(Շարունակելի)

վերուպ, Գլխավորներն Սքիւպ տէս-
բօթը թային օլընտաղընտան տօ-
լայը բրօթէսթ իտէրէք, աքսի
հալինտէ իսթիֆասընը վերէնէկինի
իսթար իթմիշ տիր: Սքիւպ մէտ.
բօթօլտիկին նէգարէթի էքզուր-
քըն թահթը սէլահիթիթնէ մու-
հալվել պուլընտըղը էքզուրքը
ֆերմանընտա եազուրը ըմըշ:

Պու սէպէպէ էքզուրքըն շու մէ-
սէլէտէ հաքզը միւսէլլէմ օլտըղը
կիպի, Պուկարիա հիւքիւմէթին
վէ ումու Պուկարիարըն իտտա-
լարը իւզէրինէ՝ Գիրմիլանըն թազ-
տիս ու թաստիգինին թէէթիթ օ-
լընմասընա Բուսիա տաթի րազի
օլաճազ զանն օլընըլօր:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Սօֆիատան պիտիտիտիկինէ պի-
նաէն, հիւքիւմէթ Մաքէթոնիա
մէրքէզի գօմիթէօնին տաղըտըլ-
մասընը (.) թահթը գարարա ալմըշ
տըր: Իքի գօմիթէ ազալարը չէ-
թէլէր թէշքի իթմէքտէ պուլըն-
տըղարը իչիւն տէրտէսթիւ թէվ-
զըֆ օլընըլար:

— Հիւքիւմէթ Մաքէթոնիա գօ-
միթէսինին տաղըլմասըն իչիւն վէր-
տիկի գարարը գօմիթէլէ թէպիլզ
իթմիշ տիր (.) իչպու գարարըն
պաշլըճա սէպէպի՝ գօմիթէնին
պաղը ազալարըն չէթէլէր թէշքի,
իտէքէն թուլթուլմըշ օլմալարը
ատտ օլընըլօր:

Տիկէր պիր շայէլայ կէօրէ տէ,
գօմիթէնին լազլը իլէ Գիրմիլան
մէսէլէսինին շումուլի վար ըմըշ:
եանի պուկար հիւքիւմէթինին գօ-
միթէի տաղըլմասընա միւքեաֆաթ
օլմազ իւզրէ Գիրմիլանըն թաս-
տիգի թէէթիթ օլընաճազ ըմըշ:

— Վիէննատան Ապրիլ 16 թա-
րիսի պիր թէլէկրաֆա պինաէն,
պուկար վիւքէլա ըլէթի Ս. Տօք.
Տանէվ Բեթրապուրկտան ալմէ-
թինտէ Վիէննայա ուղըրայուպ, օ-
րատա գօնի կօլուսօվաքի իլէ միւ-
զէքէրէտէ պուլընաճազ ըմըշ:

— Բեթրապուրկտան ալմէն
ապրիլ 17 թարիսի սօն թէլէ-
կրաֆ Ս. Տանէվին եօլա չըգտը-
ղընը պիտիտիթօր:

ՊՕԷՐԼԷՐ

Ճէնուպի Աֆրիգատա պիր թա-
րաֆտան մուհարէպէ տէվաժ իթ-
մէքտէ վէ տիկէր թարաֆտան
սուլհ միւզէքէրէսի իճրա օլընմազ
տա տըր: Պու պապտա թէլէկրաֆ.
լար պիրազ եէքտիկէրինէ մու-
լալիֆ հալատիւլէր կէթիթիթօր:

Սուլհ միւզէքէրէսի իչիւն պօ-
էր մուրախալարը վէ ժէնէրալար,
Ս. Ս. Շալքպէրկէր, Շիթիյն,
Պօթա, Վէվէթ, Տէլարիէ վէ
Լիւզաա Սէյէր Բիւրքստօրտան
Բիւթթօրիայա կիթմիլէր տիր:

Նէ թէմէլէր իւզէրինէ միւզէ-
քէրէ պաշլանտըղը ճիտտի սու-
րէթտէ պիլինմէլօր: Էվ. Նիշս
կազէթանըն եաղտըղընա պինաէն,
սուլհ իչիւն Պօթէր պաշլըճա շու
տէօրթ թէքիթի իթմիլէր տիր:

1) Օրանթ վէ Թրանսպալ ճուժ.

հօրիթթիթին սէրպէստիթիլէ
իպգասը:

2) Պօթէրէրտէն զապթ ու միւ-
սատէրէ օլընտան մալիթին կէրի վէ-
րիլմէսի վէ հանան միւլթիթին
թազմիլի:

3) Գաք միւսթէմէքթիթնտան
ինկիլիզլէրէ գարշը բսեռնա գալ-
գըշան Պիւկէրէրէ տֆիլը ումուլի:

4) Պիւթիւն մահալիթիթին զէ
բօլիթիգա միւլթիթիթիթինին
սէրպէսթ պրօրազըլմալարը:

— Տէյլի Մէյլին տաղըր մա-
լիւմաթ տաթի պիր տէրէճէ պա-
լառէքի իւչ շարթալարըն Պօթէ-
րէրտէն թէքիթի օլընտըղընը թաս-
տիգ իտէլօր իսէտէ, Պօթէրէրին
իսթիգլալիթիթտէն վազ կէշտիք
լէրինի իլալէ իտէլօր: Պաշգա կա-
ղէթալար իսէ՝ Պօթէրէրի գաթի
իւմրտ օլուպ՝ թէլէրի սիլաճ իթ-
մէկէ ցուրի օլմուշ կիպի հէօսթէ-
րիթօրլար:

Ֆաքաթ տիկէր թարաֆտան
մուհարէպէին թէքրօր տէվաժ
օլընմասըն վէ Պօթէրէրին եկին պիր
գաշ ուֆազ ֆիթիլէթաթա՝ պու-
լընմալարը պազը ինկիլիզ կազէ-
թալարըն եաղտըղարը հալան օլ-
տըղընը ըսպաթ իտիթօր:

— Վիէննատան ապրիլ 16 թա-
րիսի պիր թէլէկրաֆ սուլհ միւ-
զէքէրէսինին պէօլիւք միւլթիլա-
թա ուղըրաճազտա օլտըղընը վէ
պօթէրէրին միւլթարէքէ (զինազա-
գալ) իթմէք թէքիթի ինկիլիզ-
լէրտէն գաթիթին բէտտ օլընտըղը-
նը պիտիտիթօր:

— Պօթէր ժէնէրալար՝ Էվրօրա-
տա պուլընան Ս. Բրիւկէր վէ
տիկէր Մուրախալար իլէ տօղ-
րուտան սուլհ շարթալարը իւզէրի-
նէ իսթիլարէ իթմէք իչիւն, ին-
կիլիզ տէվէթիթտէն թէլէկրաֆ
լալթիթարընը պիր ազ միւտտէթ
բէնտի իտարէլէրինէ թէլէք օլըն-
մասընը թէքիթի իթմիլէր:

— Պօթէր պիր ինկիլիզ պէօ-
լիւքինէ հիւքուլէ, պիր թաղը-
մընը էօլտիւրմիլէր վէ գալանը
եէսիր ալմըշար. ֆաքաթ Բիւլէրին
թէլէկրաֆընա կէօրէ, ապրիլ 8 տէ
տիկէր պիր միւսատէմէտէ Պօթէրէ-
րտէն 106 քիշի էօլիլէ վի թու-
լիլմուշ: Թէքրար ապրիլ 11 տէ
պիր մուհարէպէտէ հէր իքի թա-
րաֆտան 100—150 քիշի էօլիլ վէ
եարէլի տիւլմիւշ: Պօթէրէրտէն 3
թօր ալընմըշ:

Շու նօգթիլար զիքը իտէլիմ քի
ինկիլիզ թէլէկրաֆալար մախսու-
սէն Պօթէրէրին թէլէֆիաթընը զի
լատէ կէօսթէրիթօրլար:

ՍԵՐՊԻԱ

Սերպիանըն սապազ գըրալը միւ-
լթէվէֆա Միլանըն զէվճէսի գրա-
լիցա Նաթալի գաթօլիկ մէկէ-
պինի գապուլ իթմիլ վէ Բաքանըն
հուզուրընա չըգմազ իչիւն Բօմա-
յա կիթմիլ տիր:

— Սապազ մէարիֆ նազըրը Ս.
Բօլ Մարիիզօվիչ Սօֆիա իչիւն
եէնի էլիշ նապ օլընմըշ տըր:

ԵԱՀՈՒՏԻԼԷՐ

Պիր չօգ Եահուտիլէր մէմալիքի
էճնէպիլէտէն կալիցիլայա հիճրէթ
իթմէքտէ օլտըղարընը Լիւհ վէ
Աւատրօ—Հոնգարիա կազէթալարը
մապարաթիլը կէօրիւպ, հիւքիւ-
մէթին տըգգաթիթի թալիլէ իթ-
մէքտէ վէ պու թէլէկրաֆին Լօ.
Նիւնիւ ալմազ իչիւն տէվէթիթ վէ
Լիւհիլէր զլիպիլինի Կէտապիթի լա-
զըմէլի իթիթիլազ իթմէլէրինի
թալիլիթ իտէլօրլար:

ՄԻՍ ՈՐՈՆ

Միս Սիթօն Նիւ—Եօրքս հէթիլ-
միշ օլուպ, միսթօնէր չիւքէթի
թարաֆթնտան ֆէվզէլատէ սէ-
վինճիլէ գապուլ օլընմըշ տըր:
Մէգպուրէ քէնտի սէրկիլէշթի-
նին հիւքեալէսինի հազուպ հազըր-
լալմըշ իսէտէ, իւ վազըթ թապ ու
Նիշի իտէճէկի պիլիլմիթօր, Շիմ
տիլիք Սիւրիկալը կէվուպ, Նուլթ-
լար իրատը իլէ, քէնտիսինին իս-
թիլալար իչիւն՝ միլլէթիլին իպ-
րազ իթտիկի ֆէտաքիւրըլգտան
տօլօր պէլանը թէլէքէթիլ իտէ-
ճէք իմիշ:

ՊԷԼՃԻԳԱ

Սօսիլիսթիթին վէ իչիլիլին
թալիլի կիւնպէկիւն Պէլճիգանըն
հէր թարաֆթնա հալըլազտա
տըր: Հիւքիւմէթ իչիլիլէրին թա-
լէպէրինի գապուլ իթմէլէքէկիլի
իլան իթմիշ տիր: Պրուքսէլտէ
ասքէր գուվլէթի տըլթըրըլմըշ
տըր: 60,000 իչիլիլէր իչիլիլին
պըրազմըշար:

Պիր գաշ կիւն էվիլէ վուզու-
պուլան ինթիլալտա էօլէլէրտէն
վէ հարէլէլէլէրտէն մաաաա, բէք
չօղարը հապս օլընմըշար տըր:

ԻԹԹԻՖԱԳԸ ՄԻԻՍԷԼԼԷՍԷ

Ալմանիա, Աւատրօ—Հոնգարիա
վէ իթալիա պէլինտէ ճարի օլան
իթիթիֆազը միւսէլլէսինին (երրիակ
զինակցութիւն) միւտտէթի 1903
Մալիստէ իքմալ օլընաճաղընտան,
պու տէվէթիլին խարիճիլէ Նա-
զըրլարը կէլէն հաթիթա միւզէրէ-
րէլէրտէ պուլընտըլար իսէտէ, իւ
կէօնա իթիլաֆ հասըլ ըլտըղը սըրր
սաղլանմազտա տըր: Ֆաքաթ
Տէյլի թէլէկրաֆ իթիթիֆազըն
եէնիլէնմիշ օլտըղընը տուլուպ,
պու Մալիստէ րէսմէն իլան օլը-
նաճաղընը պիտիտիթօր:

ՐՈՒՍԻԱ

Թալէպէտէն Պուշիթի Նամ պիր
կէնճ միլիաթ Սիւրիլիլին իւ-
զէրինէ հազընտան ալմէլ իտուպ
անը էօլտիւրմիլ, վէ պիր խըղ-
մէթըրընը տաթի հարէլէմիշ օլ-
տըղը Պէրիլիտէն պիտիտիթօր:

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Մալիլի նաղըրը մէլիլիսի մէ-
պուսանա պիր պիւտէթ թապտիմ
իտուպ, 46 պուլըն միլիլին աչըգ
կէօսթէլմիշ տիր:

— Տէյլի Մէյլ սուլհ միւզէքէ-
րօսինին թէէթիթ օլընտըղընը եազ-
մըշ տըր: պու թէլէլիլարըն սէ:

պէպի Պօթէրէրին աղըր թէքիթտէ
պուլընմալարը ըմըշ: Թալիլի
սուլհ միւզէքէրէսինտէն պիր Նէ-
թիլէ հասըլ օլմալաճաղընը սէօլ-
լէլօր:

ԻԹԱԼԻԱ ՎԷ ԶՈՒԻՏԵՐԻԱ

Զուիցիլիտա Նէշի օլընտան
Ռիվիլի Նամ սօսիլիսթի կազէթա
սը գրալ Ուպէրթօնըն ալէլիլինէ
ուլլընաղ լիտան իսթիլալ իթ-
միշ օլմասընտան նաշի՝ իթալիա
էլիլիսի վէ Զուիցիլիտա հիւքիւմէ-
թի պէլինտէ զըտտիլէթ հասըլ
օլուպ, անըն կէրի չաղըրըլմասը
իթալիայա թէքիթի օլընմըշ տըր:
Պու իսէ Զուիցիլիտանըն թէքի-
ֆինի գապուլ իթմէտիկի սէպէպ-
լէ, իքի տէվէթիթ միւնապիլաթը
պու կիւն գալթ՝ օլընմըշ տըր:

ԲԵՃԷ ՎԷ ԻՍԹԱՐ

Տարիի սուրէթտէ քէօլլէրտէ վէ
զըլարտա պուլընտապէ կազէթա պէ-
տէլինի կէօնալմէլէ միւսաաաալէրի
օլմայան պիր թաղը՝ ապօնէլէրիմի-
լին, Ս: Զատիկ միւնապիլէթի իլէ,
չէնիլէրէ կէլէքէլէրի մուհազազ օլ-
տըղընտան, պու վասիթա իլէ պարի
կազէթա բարասընը բօսթայա թէլիլի
իթմէլէ ունի թմամալարը բէճա օլու-
նտը:

Վէզա քիլիսէ վէ մէքթէպ խառնէմ-
լէրին վէ մէմուրլարըն վէ իմալըգտա
պուլընալարըն ալիլ միւնապիլէթի
Էլիլիլի տէն իթմէլէրի մէրճու տըր:

ԵՂԱՐԻՆ Ե. ՔԵՍՏՈՆՆՈՒՆ

Ռուսաղոք վառնա
ԿԱԼԱՆԹԱՐԻԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Փողոց Բրիսլալիսա

Նորահաստա մասնաճիւղս պատիւ
ունի ծանօցանել թէ սա վերջին քա-
նի մը ամսուան փորձառութեամբ գա-
ղափար մը կաղմած ըլլալով յաճախոր-
դաց ճաշակին վրայ, ուղղակի եւրո-
պական գործարաններէ անձամբ գնա-
ծելով ընտիր ապրանքներու շատ մը
տեսակներ, որոնք հասած են ու հե-
տադէմէ ալ կը հասնին:

Աւստի կը հրաւիրենք յարգոյ յաճա-
խորդներն, որ Զատիկի առթիւ իրենց
գնումները չըրած ագնամ մը եւս այ-
ցիկին մեր վաճառատունն, ուր ինչ-
պէս զինեցու արժանութեան նոյնպէս
ալ ապրանքներու լաւագոյն տեսակէ
ըլլալուն պիտի համոզուին:

Նոր հասնող տեսակներն են՝
Ամեն տեսակ եւրոպական ու տե-
ղական ընտիր կօշիկներ, չիլօյ պօ-
լէր, հովանոցներ, գաւազաններ,
գուլպաներ, թաշկինակներ, խալ-
լունք պուլընտըլներ, սեղանի եւ
անկողնի ծածկոցներ, սեւ, ֆիլցե եւ
յարգէ գլխարկներ, ֆառնիլներ, ա-
րանց շապիկ, կրկնոց, օճիք, ման-
չէթ եւ փողկապներ, հոտեղէններ,
ըստ վերջին նորաձեւութեան կանանց
էշարներ, պուսներ, շալեր, հոգ-
մահար, ձեռնոցներ, ամեն տեսակ
գոտիներ, պուլընտըլներ ծխատուփ,
ղրամապանակ, խաղալիք եւն: եւն:

Одговорникъ Н. Драгулевъ
Մеч на Хр. Н. Войниковъ—Варна